

ŠTVRŤANSKÝ spravodaj

Obec Štvrtok - www.stvrtok.com - ročník III - číslo 01/2021 - nepredajné

V Jarku

V šumení stromov, z hlbkej tiesňavy,
tečie potôčik čistý, jagavý.
Pramení z haluzickej hlbčiny,
až do tej štvrtanskej krajiny.

Malebný potok vymlel krásny jarok,
kam deti sa chodili kúpať každý rok.
A či sa len deti hrávali?
Aj veľkí tu kravky pásali.

Nejedna štvrtanská dievka sa sem nachodila,
až sa do haluzického mládenca zahľadela.
Miesto plné dávnych zážitkov tu bdie,
už len lesná zver o nich vie.

Ako každá rieka skončí v mori
mňa jedna otázka už dlho morí:
Ako ten jarok asi volajú,
keď sa tam dve dediny spájajú?

Pre tých zhora haluzickým menom je,
no Štvrtan vždy rýchlo zaprotestuje.
Neviem, či odpoveď by bola spravodlivá,
ale príroda je tam podmanivá!

Milí spoluobčania,

rok 2020 bol jeden z najnáročnejších, aké si vôbec pamätám. Už viac ako rok nežijeme bez obmedzení, nežijeme podľa svojich predstáv. Nemôžeme sa stretávať, nemôžeme organizovať naše tradičné spoločenské podujatia, ktoré nám spríjemňovali život. Nám všetkým tieto chvíle chýbajú. Situácia, v ktorej sme, ale raz pominie a my sa vrátíme k radostiam života tak, ako pred pandémiou. Na druhej strane sme sa vďaka tejto situácii naučili, že neistota a zložitá životná situácia sa dajú zvládať ľahšie a lepšie, ak si ľudia vzájomne pomáhajú.

Chápem, že sa mnohí v tomto čase boja. Každý, kto je schopný racionálne myslieť sa obáva o svoje zdravie, o svoje živobytie. Každý cíti zmätok a rozčarovanie z neistoty, ktorej čelíme. Nielen na Slovensku, ale aj v iných krajinách po celom svete ľudia pociťujú nevyhnutné dočasné obmedzenia svojich práv a slobôd. Deje sa tak z dôvodu ochrany toho najcennejšieho čo máme, z dôvodu ochrany života a zdravia. Aj keď je to v mnohých ohľadoch náročné, musíme vydržať. Lebo tento čas chceme prečkať s čo najmenšími stratami na ľudských životoch. Na pamäti stále musíme mať to, že zodpovedným správaním chránime nielen samých seba, našich najbližších, našich susedov, ale všetkých okolo seba.

Musíme si uvedomiť, že čas pokoja a šťastia so svojou rodinou je pre každého momentálne to najdôležitejšie na čo sa s istotou môže tešiť.

Keď sa obzriem za rokom 2020, môžem povedať, že bol aj pre samosprávy naozaj mimoriadne náročný. Preto sa chcem zo srdca poďakovať všetkým zamestnancom obce za ich zodpovedný prístup k práci, za ich nasadenie a obetavosť. Napriek všetkým komplikáciám a obmedzeniam sa nám podarilo zabezpečiť bezproblémový chod obce, hoci sme neboli na úrade ako mnohí viete, v plnej „zostave“. Pripájam sa aj ja touto cestou, za nás všetkých, k poďakovaniu zdravotníkom, za ich obetavú prácu. Vďaka si zaslúžia aj učitelia, poštári, predavači a ďalšie dôležité profesie, v ktorých boli a sú pracovníci v týchto časoch enormne zaťažení.

Záverom chcem všetkých poprosiť, aby sme mali v tomto roku viac pochopenia pre potreby druhých, aby sme nešetrili úsmevom a rozdávali radosť ľuďom v našom okolí. Skúsme si viac pomáhať, menej kritizovať a závidieť, viac sa tešiť z úspechov druhých a pomáhať ľuďom okolo seba v ťažkých životných situáciách.

Milí Štvrtania, všetkým Vám želáme aby rok 2021 bol lepší ako rok minulý. Prajeme všetkým pevné zdravie, šťastie a lásku. Akokoľvek by sa nám životné okolnosti zmenili, jedno nech ostane nemenné - ľudskosť v nás a medzi nami.

Starosta obce a poslanci Obecného zastupiteľstva
vo Štvrtku

Plán činnosti kultúrnej komisie na rok 2021

Vzhľadom na vývoj situácie od marca minulého roku, sme sa už poučili a uvedomujeme si, že v tejto dobe naozaj veľmi platí staré známe „Človek mieni, Pán Boh mení“. A preto aj naše plány na rok 2021 budú také opatrnejšie. Uvidíme, ako sa situácia bude meniť a tomu prispôbime aj naše plány.

Čo by sme, ale určite chceli v akejkoľvek forme urobiť:

Marec - Jarná brigáda v okolí našej obce

Apríl - Veľkončné stretnutie, ak sa bude dať
- Schôdza a voľba predsedu klubu dôchodcov

30.4.2021 - Stavanie mája

9.5.2021 - Posedenie pri príležitosti dňa matiek

Máj/jún - Noc s Andersenom

05.06.2021 - Deň detí

Júl/august - Letná turistika/opekačka

September - Slávnosti na rozhľadni Hájnica

Október - Mesiac úcty k starším

December - Mikuláš, Vianočný punč a Silvestrovský výstup na Hájnicu

Držme si palce, aby sa nám v tomto roku podarilo naplniť plán obecných akcií.

Výpis uznesení zo 17., 18. a 19. zasadnutia OZ obce Štvrtok

Uznesenie č. 69/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku

a/ súhlasí:

s vyhotovením geometrického plánu pre odčlenenie časti parcely registra "C" č. 2336 o výmere 3265 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, za účelom odpredaja. Navrhovaná časť odčleňovanej parcely je v rozsahu iba priamo susediacich parciel hospodárskeho dvora f. Gazdovstvo, s.r.o., 91305 Štvrtok 115. Zameraná časť parcely bude viditeľne označená kolíkmi osadenými geodetom.

b/ súhlasí:

s vypracovaním znaleckého posudku na určenie ceny nehnuteľnosti parcely registra "C" č. 2336 o výmere 3265 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie.

Uznesenie č. 70/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:

Zámer priameho prenájmu nehnuteľnosti parcely registra "C" č. 2336 o výmere 3265 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie firme Gazdovstvo, s.r.o., 91305 Štvrtok 115, v zastúpení Ing. Jindřich Gazda, na dobu neurčitú, za cenu 20,- € mesačne. Dôvod priameho prenájmu je rekonštrukcia oplotenia areálu f. Gazdovstvo, s.r.o.

Uznesenie č. 71/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku berie na vedomie:

Stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Štvrtok na rok 2021 a výhľadového rozpočtu na roky 2022 a 2023

Uznesenie č. 72/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku

a/ schvaľuje:

Návrh rozpočtu obce Štvrtok na rok 2021

b/ berie na vedomie:

Výhľadový rozpočet obce Štvrtok na roky 2022 a 2023

Uznesenie č. 73/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:

Dodatok č.1 k VZN obce Štvrtok o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v obci Štvrtok č. 2/2019.

Uznesenie č. 74/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku berie na vedomie:

a) Dodatok správy nezávislého audítora k výročnej správe obce Štvrtok za rok 2019.

b) Individuálnu výročnú správu obce Štvrtok za rok 2019.

Uznesenie č. 75/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:

Zmenu rozpočtu obce Štvrtok rozpočtovým opatrením č. 5/2020.

Uznesenie č. 76/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:

Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na 1. polrok 2021.

Uznesenie č. 77/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku súhlasí:

so spracovaním ÚPD obce Štvrtok, ktorého proces obstarávania a schvaľovania potrvá najviac 3 roky od uzatvorenia zmluvy o poskytnutí dotácie na spracovanie územného plánu obce.

Uznesenie č. 78/2020

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku schvaľuje:

právomoc starostu obce na úpravu rozpočtu obce Štvrtok k 31.12.2020 podľa skutočnosti, v rozsahu presunov v rámci rozpočtovej klasifikácie.

Uznesenie č. 79/2021

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku:

1. konštatuje že:

a. Zadanie pre územný plán obce Štvrtok bolo po dobu viac ako 30 dní vyvesené na úradnej tabuli obce a bolo prerokované s dotknutými orgánmi štátnej správy, samosprávy, právnickými a fyzickými osobami v súlade s ustanovením § 20 Stavebného zákona.

b. Akceptované pripomienky dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy a právnických a fyzických osôb sú zapracované v Zadaní pre Územný plán obce Štvrtok, resp. bude sa k nim prihliadať v rámci spracovania ďalších stupňov územno-plánovacej dokumentácie.

c. Okresný úrad v Trenčíne, Odbor výstavby a bytovej politiky po prerokovaní, vyhodnotení pripomienkového konania Zadanie posúdil a vydal k nemu súhlasné stanovisko podľa § 20 ods.5) a 6) Stavebného zákona listom č. OU-TN-OVBP1-2021/003321-009 zo dňa 2.2.2021, v ktorom konštatuje, že obsah Zadania a postup jeho obstarávania a prerokovania je v súlade s príslušnými právnymi predpismi a v súlade so záväznou časťou vyššieho stupňa územno-plánovacej dokumentácie – t.j. ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Zároveň odporúča Obecnému zastupiteľstvu Štvrtok Zadanie schváliť.

2. Súhlasí

s vyhodnotením pripomienok dotknutých orgánov štátnej správy, samosprávy, právnických a fyzických osôb k návrhu Zadania pre Územný plán obce Štvrtok.

3. Schvaľuje

Zadanie pre Územný plán obce Štvrtok podľa §20 ods. 7) písm. c) Stavebného zákona.

4. Poveruje

starostu obce zabezpečením a koordinovaním prípravy – vypracovania Návrhu Územného plánu obce Štvrtok v súlade so schváleným Zadaním.

Uznesenie č. 80/2021

Obecné zastupiteľstvo vo Štvrtku berie na vedomie:

Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Obce Štvrtok za rok 2020.

Vážení občania, oslávenci!

Nakoľko sa v roku 2020 neuskutočnilo slávnostné stretnutie z dôvodu protipandemických opatrení, dovoľte mi prihovoriť sa touto cestou k Vám, jubilujúcim obyvateľom našej obce, ktorí ste sa v uplynulom roku dožili 50, 60, 70, 80, 90 rokov. Chcel by som osloviť všetkých jubilantov podľa dosiahnutého veku podobne, ako som to kedysi sám zažil na oslave v neďalekom meste.

Vážení 50 a 60-roční oslávenci, vás už život oslovuje inými novými témami. Kým v päťdesiatke zápasíte s vysokým pracovným tempom, ktoré je potrebné zvládať zároveň s mladou generáciou, 60-ka vám velí, aby ste sa postupne učili aj zmysluplne oddychovať. Akokoľvek ste sa doteraz cítili v práci vyťažení a nenahraditeľní, s prekvapením zisťujete, že to skôr či neskôr pôjde aj bez vás. S uvoľnením pracovného tempa sa ale nenápadne začínajú ozývať všetky neduhy, ktoré ste v 50-tke prehovorili, aby ešte počkali. Po 60-tke, či 65-tke prichádzajú definitívne a naučiť sa s nimi žiť, to je skutočne jedno z najväčších životných umení. Ak sa však chcete prepracovať k 70-tke, 80-tke, 90-tke, či stovke, musíte sa naučiť zvládnuť aj tieto nástrahy života. K tomu vám želim veľa síl, pretože život má pre vás prichystaných ešte veľa krásnych chvíľ, o ktoré sa oplatí nepoľaviť v tempe.

Ctení 70-nici, všetko, čo som spomenul do teraz dôverne poznáte. Vám už pomaly dorastajú vnúčatá a rodina, ktorú ste kedysi dávno zakladali, sa rozrástla. Pri pohľade na ňu určite cítite, že život má zmysel. Svet je iný ako v čase vašej mladosti. Kamsi sa všetci nezmyselne ponáhľame. Niekedy sa zdá, že mnohým jeho zákonitostiam už ani nerozumieme. Láska a dobro sú však stále najvyššími platidlami. Každý po nich túži, každý ich celý život hľadá. A ak ich nájde, starostlivo si ich uloží do spomienok. Nakoniec všetko, čo skutočne vlastníme, sa nachádza v našich spomienkach, zážitkoch a citoch. Podľa tejto definície ste vo vašej 70-tke veľkými boháčmi. Užívajte si toto bohatstvo predovšetkým v zdraví aj v kruhu svojich rodín.

Drahí naši 80- a 90-nici: život vás obdaril jedným zo svojich najväčších darov. Daroval vám čas. Áno, čas je ľahkým darom, vie byť prázdny a môže aj bolieť. Dokonca možno bolo tej bolesti viac ako radosti. Ale taký je už ľudský údol. Je vám dopriate na vlastnej koži prežiť taký veľký kus dejín nášho krásneho Slovenska, že každý z vás by mohol napísať múdru knihu. Viem, nebudete ju písať, ale o to viac rozprávajte svojim deťom i vnúčatám o živote, ktorý ste žili a žijete. Vaše spomienky a skúsenosti majú pre nás všetkých nevyčísliteľnú hodnotu, pretože je v nich ukryté kultúrne dedičstvo našej obce i nášho národa. Aj vám želim ešte veľa pokojných rokov v zdraví a šťastí.

Na záver mi dovoľte z úprimného srdca zaželať vám lásku najbližších, dobré zdravie, veľa blízkych priateľov a len tie najlepšie medziľudské vzťahy.

Nech sa čo najskôr vrátíme všetci spolu do normálneho života, keď sa budeme môcť opäť neobmedzene stretávať, rozprávať sa, tešiť sa z maličkostí. Tolerujme si navzájom naše chyby a nedostatky, pochváľme si navzájom klady. Vážme si každý deň a každý okamih, pretože nikdy nevieme, či nám osud dopraje stretnúť sa aj nabudúce v takomto hojnom počte.

Pavol Habdák, starosta obce

V roku 2020 sa dožili jubilea:

50 rokov - Marcel Oravec, Pavol Kozic, Andrea Machunková

60 rokov - Ing. Ján Baďura, Ján Hanák, Pavol Kucharovic,
Štefan Kohút, Ľubomír Božík, Pavol Kaššovic, Anna
Krajčírovičová, Janka Macharová

70 rokov - Ladislav Dolník, Ján Buček, Ján Hurtoň

80 rokov - Antónia Žacka, Božena Božíková

90 rokov - Mária Hakárová

Pýtame sa za Vás

Je to už pár rokov, čo sa areál bývalého poľnohospodárskeho družstva výrazne zmenil. Jeho novým majiteľom sme za Vás položili pár otázok, aby sme sa dozvedeli, čo sa tu bude v budúcnosti diať a ako to ovplyvní život v našej obci.

1. Nedá sa nevšimnúť si aké výrazné zmeny sa udiali priestoroch bývalého družstva a musíme uznať, že z estetického hľadiska sú to zmeny veľmi pozitívne. Prečo ste sa rozhodli práve pre našu obec?

Ako rodení Trenčania, ja aj moja manželka máme vzťah k tejto oblasti a kraju, keďže sme veľkú časť nášho života a hlavne detstva strávili práve tu. Ja osobne u mojich starých rodičov v susednej dedine Ivanovce a aj preto sme sa sem chceli vrátiť.

2. Môžete nám prezradiť, čo sa bude ďalej diať v týchto priestoroch, aké máte plány do budúcnosti?

Momentálne využívame znovu rekonštruované poľnohospodárske budovy na skladovanie potravín a poľnohospodárskych produktov. Chceli by sme sa venovať aj pestovaniu ovocia a jeho spracovávaniu, práve preto sme začali aj s výsadbou ovocného sadu, avšak to je dlhodobý plán.

3. Vzniknú aj pracovné príležitosti pre našich občanov?

V tomto momente sa nachádzame len na začiatku našich plánov, ale veríme že v budúcnosti sa nájdú príležitosti na zaangažovanie obyvateľov obce.

4. Čo Vám v našej obci naopak prekáža, alebo robí starosti?

V obci sme sa nikdy nedostali do ťažkosti ani nepríjemných situácií, práve naopak všetky naše interakcie a skúsenosti boli vždy pozitívne.

5. Bude mať činnosť Vášho Gazdovstva vplyv na životné prostredie našej obce?

Naše aktivity v areáli družstva sa vo veľkom sústredili na budovanie a rozvíjanie zelene v areály. Aj preto naše pôsobenie na družstve nebude mať negatívny vplyv na okolie obce a životné prostredie. Práve naopak naša rekonštrukcia pomohla obnoviť bývalé už schátralé objekty družstva. Vybudovanie poľnej cesty/komunikácie tak tiež pomohlo odľahčiť cestu v obci ktorú už nemusia využívať ťažké poľnohospodárske stroje.

6. Neplánujete, ak to situácia dovolí, urobiť pre občanov našej obce napríklad deň otvorených dverí vo Vašej firme? Mnohí sme zvedaví a určite by sme sa radi prišli pozrieť.

Ako ste aj naznačili, momentálna pandemická situácia nám podobné aktivity neumožňuje. Avšak ak by sme boli oslovení alebo by bol prejavovaný záujem o niečo podobné vieme sa aj týmto zaoberať.

7. Máte plány na spoluprácu Vašej firmy a obce Štvrtok?

Tým že sa nachádzame na bývalom družstve obce Štvrtok, spolupráca je veľmi dôležitá a do budúcnosti sme otvorení akejkoľvek spolupráci s obcou a jej obyvateľmi.

Ďakujeme za rozhovor Ing. Jindřichovi Gazdovi

KAŠEĽ patrí medzi najčastejšie neduhy, ktoré napádajú naše deti. Zámerne som napísala neduhy, pretože kašeľ nie je choroba. Kašeľ je príznak niečoho, väčšinou ochorenia dýchacích ciest. Má rôzne podoby a príčiny a niekedy sa dá aj ťažko popísať. Kašeľ môže byť suchý, nepro-

duktívny, nevylučuje žiaden hlien. Môže byť vlhký, produktívny, kedy sa hlien vylúči z dýchacích ciest, vykašle. V našej ordinácii sme často stretali s problémom, že rodičia nevedia popísať kašeľ a hlavne problém bol, či dieťa hlien vykašle, alebo nie. Myslia si, že vykašľať hlien, značí vyplúť ho von. To dieťa väčšinou nevie, alebo sa to nedá a hlien prehltnie. Mokrá, vykašliavajúci kašeľ znamená dostať hlien z postihnutého miesta, teda z dýchacích ciest von. Lekárka, s ktorou som pracovala, vždy hovorila, že počuť kašeľ, znamená polovica diagnostiky. Počas rokov praxe sme sa ho na-

učili rozoznávať a veru aj napodobňovať, aby sme uľahčili jeho popis a stupeň nebezpečnosti. Väčšina matiek určite pozná typický kašeľ *laryngitídy*, zápalu hrtana a hlasiviek. Je nebezpečný, pretože sa pri ňom môže dieťa dusiť. Popisuje sa ako štekavý alebo hrkotavý, hĺkajúci. Pri zápale dýchacej trubice sa zase používa výraz "kašeľ ako starý hrniec." Pri zápale *priedušiek* a pľúc môže zase kašeľ sprevádzať sťažené dýchanie. Aj podľa kašľa sa pristupovalo k liečbe a podávali sa lieky na suchý alebo mokrá kašeľ. Je veľmi dôležité vybrať ten správny liek, ak si ho sami kupujete v lekárni. Ak podávate liek na mokrá produktívny kašeľ pri suchom kašli, môže sa vám zdať, že kašeľ sa horší. Tento liek núti hlien vykašľať. Ale ak nemáte čo vykašľať, tak vás to ešte väčšmi dráždi. Platí to aj opačne, liek na suchý kašeľ podávaný pri produktívnom kašli, môže zabraňovať, potláčať vykašliavanie hlienu. Jedno je isté, že kašeľ veľmi vyčerpáva detský organizmus, hlavne čím je mladší. Uľahčiť mu môžeme aj pridávaním liečby podľa našich babičiek. Podávaním teplých olejových obkladov, prikladaných na postihnuté miesto dýchacích ciest. Väčšinou to deti neznášajú, tak skúsme aspoň na noc. *Naparovanie* - inhalácia slanej vody, alebo s pridaním rôznych bylín. Mnohé matky si vedú urobiť samé aj

sirup od kašľa, napr. cibulový, alebo použiť rôzne čaje na kašeľ, majoránkový, skorocelový. Príroda má veľmi veľkú ponuku bylín, ale musíme mať o nich znalosti, alebo ich kúpiť v lekární. No a samozrejme platí klud, klud, klud, čo je tiež náročné. Ale čím viac sa dieťa namáha, tým viac ho na kašeľ dráždi. Pre liečbu kašľa je tiež

dobré aspoň prvé tri dni zostať vo vnútri, neísť von, aby bolo dieťa stále v rovnakej klíme. Samozrejme pri kašli musíme dieťa sledovať, jeho intenzitu, dĺžku trvania, intervaly kašľa, tiež celkový stav dieťaťa, merať telesnú teplotu, sledovať jeho dych, či má chuť do jedla a hlavne či dostatočne pije. Aby sme vedeli kedy včas navštíviť lekára. Dnes sú však iné časy, modernejšie, s novými názormi, nie každý môže so mnou súhlasiť, ale takto sa to posudzovalo v našej ordinácii, myslím, že zväčša úspešne. Niekedy sa stará škola platí, alebo aspoň niečo z nej.

OČKOVANIE je práve v tomto období najčastejšou témou, ktorá obieha celý svet. Do neho vkladajú všetci odborníci sveta nádej na potlačenie pandémie ochorenia COVID 19. Aj u nás sa už očkovanie rozbehlo, aj keď s určitými ťažkosťami pri organizovaní a dodávaní očkovacích látok.

Čo je to vlastne očkovanie? Samotné očkovanie je vakcína - látka, ktorá je vpravovaná do ľudského tela najčastejšie injekciou. Vakcína obsahuje látky, ktoré pôsobia na imunitný systém a núti ho vytvárať ochranné protilátky proti danej chorobe, na ktorú sú určené, bez toho aby človek ochorel. Očkovanie u nás má dlhodobú tradíciu, vybudované úžasné zázemie, ktoré zabezpečilo celonárodnú imunitu na určité infekčné ochorenia. Základ očkovania patrí do detského veku a je povinné, zákonom stanovené. U nás očkujeme proti chorobám povinne - záškrt, tetanus, čierny kašeľ, mumps, ružienka, osýpky, detská obrna,

žltáčka B, pneumokokové infekcie. Sú aj očkovania dobrovoľné, ako proti žltáčke A-, rotavírusom, rakovine krčka maternice, klieštovej encefalitíde, meningitíde, Varicelle - ovčím kiahňam a proti besnote, pri uhryznutí psom. Vďaka očkovaniu sa nám podarilo vyhubiť jednu z najzákernejších chorôb Variolu - pravé kiahne, na celom svete.

Musíme však brať do úvahy i to, že po očkovaní môžu nastať i vedľajšie účinky. Nie je to pravidlo. Najčastejšie to býva bolesť v mieste vpichu, začervenanie, opuch, zvýšená teplota, dieťa je nepokojné, plačlivé. Môžu trvať niekoľko hodín až 1 - 2 dni. Ak trvajú dlhšie, alebo vystúpi horúčka nad 38°C, opuch a začervenanie sa zväčšuje, treba navštíviť lekára. Závažnejšie reakcia je celková ochabnutosť, chabé ležanie dieťaťa, bez odpovede, ojedinele neurogické reakcie a nastať môže aj anafylaktický šok. Našťastie túto reakciu som za 45 rokov praxe nezaznamenala. Veľa záviselo aj od

kvality očkovacích látok, hlavne v minulosti, keď sa s očkovaním začínalo. Dnes sú očkovacie látky vyrábané inými bezpečnejšími technológiami. Skúsenosti s očkovaním mám u detí, nie u dospelých. Tu platia určité pravidlá, ktoré je potrebné dodržať. Treba zobrať na vedomie či dieťa malo pred očkovaním horúčku, nádchu, kašeľ, zvracalo, malo hnačku, či nebolo v kontakte s infekčným ochorením alebo neberie vakcíny od alergológa. Možno by toto mohlo platiť aj pre dospelých. V poslednom období vystupuje určitá komunita ľudí, ktorí jednoznačne odmietajú očkovanie a sú proti nemu. Je vytvorených veľa konšpiračných teórií o škodlivosti očkovania a vďaka tomu je u nás už pomerne veľa detí nezaočkova-

ných, čo mi je nesmierne ľúto. Ja sama som aj s mojou lekárkou pracovala na troch očkovacích štúdiách. Bola to vakcína Prevenar - proti pneumokoku, Havrix A - proti žltacke A, Varicella - proti ovčím kiahňam. Očkovanie bolo robené u detí, ktorých rodičia dobrovoľne súhlasili a uvítali túto možnosť. Bola to mravenčia práca neustáleho vyšetrovania, odberov krvi, záznamov a hlásení. Podľa odborného sveta je očkovanie bod číslo jedna, v boji proti pandémie. Podľa môjho skromného názoru je to dobrý boj. Či sa dáme zaočkovať alebo nie, je každého osobná vec a každý si následky svojho rozhodnutia ponesie sám.

O. Zbudilová

SPOZNÁVAME ŠTVRTOK A OKOLIE

Ako sa to tu volá?

Za posledné roky výrazne vzrástol počet obyvateľov našej obce. Pristahovalo sa sem veľa mladých rodín, často ich vidím prechádzať sa po Štvrtku a okolí. Rozmýšľam, či vôbec vedia, že idú po Štrkoch, alebo sú v Dedine a ktorá časť sa volala ľudovo Kočice alebo Ulička. Viete, kam ísť, keď Vám poviem, že ideme Pod tablu, do Járka alebo Na škranichovú? Ak nie, rada Vám o tom porozprávam a moje prípadné nevedomosti objasníme s tými skôr narodenými, ktorí si to pamätajú z čias dávno minulých. Bolo by dobré, ak by ste vedeli, kam sa ísť pozrieť a ktorá časť okolia sa ako volá. No aj pre nás, ktorí sme sa tu narodili a stále tu žijeme, to môže byť krásnym pripomenutím minulosti. Rozprávaním o tom, ako to tu bolo kedysi dávno, kde čo rástlo a čo sa zmenilo. Napadá ma myšlienka, popýtať sa tých, ktorí by boli ochotní sa s nami deliť o svoje spomienky a vedomosti a urobiť s nimi rozhovory. Zaujímalo by Vás niečo také? Ja sa už teraz teším. Vás, milí naši starší spoluobčania, pozývam na kus reči. Budeme sa rozprávať a spomínať, prejdeme v mysli chotáre, možno sem tam pridáte nejaký zaujímavý príbeh, spomenieme tých, ktorí už dávno nie sú me-

dzi nami, ale pre niečo sú pre nás nezabudnuteľní. V minulosti nebolo bežné, že každý víkend sa išlo na turistiku do Tatier, alebo do Veľkej Fatry, úplne nám stačili prechádzky po okolí, tu sme trávilí takmer všetok voľný čas. V minulosti bolo bežné, že sa babky susedy stretli každý deň pred domom, či na lavičke a porozprávali, čo nové, čo ktorá varila, čo ju bolí a čo ešte musí dnes „okopať“. Nebolo všetko v minulosti zle vymyslené, ba priam si myslím, že to mali vymyslené dobre.

Podme spolu znovu nájsť cestu do Sedlišiek, sú čarovné. Malá hora Osičina kúsok odtiaľ nás prekvapí a Ostrá hora vzadu vzbudí rešpekt, ale aj zvedavosť. Objasníme, vezmeme Vás na prechádzku. Takú pomyselnú. Ale čoskoro príde jar a bude priestor nájsť v tomto našom malom Štvrtku a jeho okolí tie najkrajšie miesta, lebo úprimne, každý z nás je presvedčený, že najkrajšie miesto na Zemi je tam, kde sa narodil, kde žije.

Milí naši spoluobčania, ak máte pre nás informácie a príbehy o okolí obce, podelte sa s nami o ne. Tak a nabudúce ideme do Sedlišiek.

G. Vojtková

Vy sa pýtate, starosta a poslanci OZ odpovedajú

1. Nie je naplánované osvetlenie časti obce "Chodník"?

Osvetlenie na časť obce „Chodník“ nie je v pláne investícií obce na najbližšie obdobie. Je naplánované vybudovanie osvetlenia kontajnerov pri ihrisku a na „Štrkoch“ pri družstve, kde má obec záujem v tomto roku pripojiť aj kamery so záznamom. Táto investícia zabezpečí obci a všetkým jej obyvateľom úsporu financií za vývoz odpadu a upratovanie okolia kontajnerov. Je totiž veľmi pravdepodobné, že tieto náklady obci spôsobujú aj osoby, ktoré v obci nemajú trvalý pobyt.

2. Má OÚ nejaký plán ak by ostala nejaká rodina v karanténe a nemohla by si zabezpečiť potraviny, lieky a pod.?

Obecný úrad rieši zo zákona krízové situácie v obci cestou krízového štábu obce. Stálymi členmi krízového štábu sú okrem starostu obce všetci poslanci obecného zastupiteľstva a v prípade potreby starosta obce poverí úlohami aj ďalšie osoby podľa svojho uváženia. Systém riešenia krízových situácií je spracovaný pre každý predpokladaný druh ohrozenia obyvateľstva a je riadený zhora – od príslušného ministerstva cez vyššie samosprávne celky a okresné štruktúry štátnej správy – smerom k jednotlivým obciam. Sú reálne aj prípady, kedy sa do krízovej situácie dostane jedna samostatná obec. V prípade, že nie je schopná riešiť vzniknutú situáciu samostatne len vlastnými silami, požiada nadriadený úrad štátnej správy o pomoc. O každej vzniknutej mimoriadnej situácii a o jej riešení, obec podrobne informuje zákonnými postupmi nadriadený úrad štátnej správy – v našom prípade je to Okresný úrad Trenčín, Odbor obrany štátu.

O spôsobe riešenia pomoci rodine v karanténe rozhodne na základe požiadavky starosta obce po porade s krízovým štábom obce. *Ak takáto situácia vznikne kontaktujte prosím starostu obce a podnikneme ďalšie kroky.*

3. Nedalo by sa na jar alebo na jeseň zabezpečiť vývoz konárov?

Vývoz konárov si musí riešiť majiteľ odpadu samostatne. Konáre ako komodita nie je podľa príslušného VZN zahrnutá do vývozu a zneškodňovania odpadov z obce. Preto s ňou nie je rátané v poplatku za vývoz odpadov. V prípade potreby vie ale zmluvná odpadová spoločnosť našej obce takúto službu jednotlivému žiadateľovi za úhradu poskytnúť. Musíme však pripomenúť, že v obci sú domácnosti, ktoré kúria drevom a hrubšie drevo si zoberú. Tenšie konáre by si mal každý vhodným spôsobom zlikvidovať. Všetky domácnosti sa zaviazali likvidovať biologický odpad kompostovaním. Na základe tohoto záväzku naša obec nemusí dokladovať vývoz a likvidáciu bio odpadu z obce, kam konáre nepochybne patria. Záväzok sa premietol do poplatku za vývoz smetí pre každého obyvateľa obce, teda aj toho čo konáre likviduje doma sám, alebo takýto odpad nemá. Regionálne združenie obcí Bielokarpatsko - trenčianskeho mikroregiónu, v ktorom je aj naša obec sa ale reálne zaoberá vytvorením spoločného kompostoviska. Aj okolité obce, rovnako ako naša, majú záujem svojim obyvateľom uľahčiť prácu s likvidáciou nielen nepotrebných drevných hmoty výmenou za kvalitný kompost, alebo iba za minimálny symbolický poplatok.

odpovedal: Pavol Habdák, starosta obce

Knižnica vo Štvrtku v roku 2020

Návštevnosť knižníc vlni ovplyvnila pandémia nového koronavírusu. Záujem o knihy v čase pandémie nestúpil.

Opatrenia vydané RÚVZ mali dopad aj na prevádzku Obecnej knižnice. Obecná knižnica fungovala v obmedzenom režime. Dnes číta knihy málo ľudí, ale určite treba všetko preto spraviť, aby sa kniha z našich životov nevytratila. V tomto náročnom roku našu knižnicu navštevovali zväčša len pravidelní dlhoroční čitatelia. 20 čitateľov si zapožičalo 468 kníh, našu knižnicu aj napriek opatreniam navštívilo 229 čitateľov k 31.12.2020. Tento rok sa nám podarilo zakúpiť pre našich čitateľov 21 nových titulov. Z Krajskej knižnice v Trenčíne sme mali zapožičaných 90 knižných titulov.

Naša knižnica má 20 čitateľov, z toho sú 3 čitatelia deti do 15 rokov. V roku 2020 bola vyhlásená aj súťaž pre detských čitateľov - zapojili sa len traja - spolu prečítali 13 knižných titulov. Aj tento rok boli tieto deti odmenené za svoju čitateľskú aktivitu.

Staršie tituly sa požičiavajú už len zriedkavo, najviac si ľudia požičiavajú aktuálne novinky. Len pravidelným dopĺňaním knižničného fondu si dokážeme udržať našich stálych čitateľov a prilákať nových čitateľov. Chcem poďakovať za poskytnuté finančné prostriedky – 120 € vedeniu obce za podporovanie a rozšírenie knižničného fondu. Bez vynaložených finančných prostriedkov by naša knižnica zívila prázdnotou.

L. Dolníková

Knihy pre mladých čitateľov

Nezasypme sa odpadom

Začiatkom roka 2021 sa zvýšila suma za vývoz komunálneho odpadu na celom Slovensku. Naša obec nie je výnimkou, preto si musíme siahnuť hlbšie do vrečka. Na pozadí kalkulácie výšky „smetného“ je niekoľko činiteľov. Jedným z nich je úroveň separácie odpadu. Inými slovami, koľko percent odpadu skončí v nádobách na triedený odpad (plast, sklo, papier, kov a tetrapak) zo všetkého odpadu, ktorý v obci vyprodukuje (komunálny odpad, veľkokapacitné kontajnery v jarných mesiacoch). Po nenáročnom výpočte zistíme, že separujeme minimálne, teda na úrovni **26,63%**.

Zaujímavosť: obce s takto nízkou úrovňou separácie zaplatia približne o 9-12 € za tonu komunálneho odpadu viac ako obce, kde separovaný odpad tvorí okolo 50% celkového množstva. Tabuľka nižšie poskytuje náhľad na mieru separácie v okolitých obciach.

OBEČ	ÚROVEŇ SEPARÁCIE ZA ROK 2020
Ivanovce	45 %
Melčice-Lieskové	32,13 %
Trenčianske Bohuslavice	44,06 %
Bošáca	48,97 %
Zemianske Podhradie	55,036 %
Nová Bošáca	58,54 %
Štvrtok	26,63%

Za vývoz a opätovné spracovanie triedeného odpadu platia firmy, ktoré ho vyprodukujú. Ak hodíme téglik od jogurtu do komunálu, dobrovoľne zaň **platíme dvakrát**. Prvýkrát, keď si produkt - v našom prípade jogurt - kupujeme (cena produktu zahŕňa aj poplatok za vývoz a uloženie odpadu, ktorý výrobca platí). Druhýkrát, keď ho vyhodíme do zmesového odpadu. To sa týka všetkých plastov, papiera, skla, kovov a tetrapakov, ktoré hádzeme do čiernych nádob pri našich domoch.

V roku 2020 každý obyvateľ našej obce (vrátane detí) vyprodukoval v priemere 4,5 kg zmesového odpadu za týždeň, čiže štvorčlenná rodina asi 18kg. Najviac vyseparovaného odpadu tvorí plast a sklo, najmenej tetrapak (priamo úmerné frekvencii vývozu). Za jeden deň skončí v kontajneri na tetrapak iba približne 20 krabíc od mlieka. Nanešťastie, nájdeme tam aj kartónové krabice určené do kontajnera s papierom.

Zmesový komunálny odpad sa vyváža na skládky. Slovensku patrí nelichotivé posledné miesto v množstve komunálneho odpadu vyprodukovaného za rok a v množstve skládok na počet obyvateľov. Najviac odpadu na skládkach tvorí bioodpad. Ten sa v týchto podmienkach nerozkladá, ale uvoľňuje nebezpečné plyny ako metán. Vyhadzovaním odrezkov z ovocia a zeleniny do

kompostérov vraciame prírode to, čo nám dala.

Naša obec sa zaviazala, že bude bioodpad triediť. V roku 2018 poskytla svojim obyvateľom kompostéry určené na záhradný a kuchynský odpad. Niekoľko kusov je ešte k dispozícii, preto v prípade záujmu neváhajte kontaktovať OÚ.

Veľkým problémom sa stávajú plasty. Tento druh obalov sa nerozkladá na zložky vlastné prírode. Plasty sa rozpadávajú na mikroplasty - veľmi malé, okom neviditeľné čiastočky, ktoré dokážu cestovať veľké vzdialenosti. Mikroplasty znečisťujú pôdy, podzemné vody a pre človeka sú škodlivé. Ich prítomnosť bola zistená nielen v rybách ale aj v pive a mede. Od januára budúceho roku budú plastové fľaše a kovové obaly zálohované. Predpokladá sa, že väčšina z nich zostane v recyklačnom procese a zníži sa ich množstvo v komunálnom odpade.

V najbližšej dobe pribudne pri vstupe na kontajneroviská tabuľka harmonogramu vývozu jednotlivých kontajnerov. Taktiež by sa mal zvýšiť počet nádob na separovaný zber.

Triedením odpadu prispievame k jeho opätovnému spracovaniu, a tým znižujeme produkciu ďalšieho. Sklo a kov sú komodity opakovane recyklovateľné. Triedením tohto druhu obalov prispievame k ochrane nášho životného prostredia.

Viete čo znamená znak trojuholníka zo šípok na obale? Označuje materiál, z ktorého je vyrobený. Skratka materiálu je uvedená pod trojuholníkom alebo je vyjadrená číslom v trojuholníku. Číslo od **01** po **19** je označenie pre plast. **PAP** je skratka pre materiály z papiera, označované číslami **20-39**. Obaly z kovu sú značené skratkou **FE** alebo **ALU** a číslom **40-49**. **TEX** je skratka pre textilný materiál s číslom **60-69**. Sklo je označené skratkou **GL 70-79**.

Pár tipov ako predchádzať vzniku odpadu:

- Vlastná taška na nákup
- Produkty s menším množstvom obalov (čokoláda namiesto bonboniéry), prípadne bez obalu (nebalená zelenina)
- Plánovanie jedálneho lístka znižuje množstvo potravín, ktoré neskončujú
- Výmena jednorazových produktov (plastové slamky, vatové tampóny) za udržateľný variant (kovové slamky, textilné odličovače)

Viete, kam patrí:

rolka z toaletného papiera a obal na vajíčka
(kompost)

obal od korenín, od čipsov- vnútri strieborný
(komunál)

Upratili sme si

Nestáva sa mi to často, ale neviem nájsť správne slová. Na jednej strane skupina úžasných ľudí, ktorí napriek tomu, že mali určite aj doma dôležitú prácu, prišli, vyhrnuli rukávy, navliekli rukavice, zobrali vrecia a zberali odpadky, ktoré boli porozhadzované po celom okolí. A bolo ich teda naozaj veľa. Do čistenia sa zapojili všetky vekové kategórie a urobili kus dobrej roboty. Niektorí si svoj úsek vyčistili už v piatok. Pridali sa aj poľovníci a z skupina z Haluzíc. Veľmi si vážime ochotu každého jedného z Vás. Hreje ma pocit, že máme vo Štvrtku správnych ľudí, ktorým záleží na

prostredí, v ktorom žijeme. No na druhej strane ma neskutočne hnevajú lajdáci, ktorí zoberú odpad zo svojho domu a vyhodia ho pri ceste, alebo do prírody. Želala by som si, prichytiť toho dotyčného, čo neustále odhadzuje prázdne fľaše od alkoholu, alebo plienky, poprípade tabuľky s azbukou. Viem, že sa často stáva, že auto zastaví pri ceste a šup vyhodí odpad, takže je jasné, že nie všetky smeti pochádzajú z našej obce. Vždy je to o človeku. Preto **ĎAKUJEME** všetkým, ktorí sa zapojili a pomohli, aby bola naša obec a jej okolie čisté.

Vo Štvrtku športujeme spolu

Máte radi beh, cyklistiku, prechádzky, turistiku, v zime rotopéd a podobne? Takto začal článok v minulom spravodaji. A zistili sme, že máte, a veľmi. Čo nás moc potešilo. Za január, február a marec sa nás do akcie Štvrtok ide okolo sveta zapojilo viac ako 30, od detí až po tých na dôchodku. Kto váhal, stále sa môže pridať. Km posielajte správou na fb alebo na redakcia@stvrtok.com
A koľko sme vlastne spravili spolu km?

január - 3235 km

február - 3933 km

marec - 6387 km

Z celkového počtu 40075 km je to už cca 34%... a ideme ďalej.

Hneď Vám predstavíme jednu cyklotrasu. Je jednoduchá, po rovine, aj pre trochu zdatnejšie deti. Zo Štvrtka pôjdeme na cyklotrasu smer Trenčín. Na začiatku výletu sa pri Ranči môžeme občerstviť v bufete. Ak sa rozhodnete na cyklotrasu napojiť až v Ivanovciach, spríjemnite si cestu v letných mesiacoch zmrzlinou (v krčme). Na železnom moste cez kanál v Ivanovciach (prvý most od Štvrtka) môžeme odbočiť k rieke Váh. Cez most a rovno. Je tam široký štrkový breh, množstvo kamienkov, ideálne pre deti ☺. Po tejto zastávke sa vrátíme na cyklotrasu a pokračujeme smer Trenčín. Teraz uháňame stále rovno až po vodnú elektrárňu Kostolná, na ktorú je pekný výhľad. Tu sa cyklotrasa zatáča doľava a po cca 100 m sme na Rybníkoch. Je tu možnosť oddychu pri vode, v lete je otvorený bufet. O ďalších 100 m ďalej je reštaurácia s posedením aj pri jazierku. Odmenou vám môže byť chutná ryba na grile. Oddýchnutí otočíme bicykle a ideme domov.

Súťaž pokračuje.

V jednom z minulých čísel sa Vám súťaž o výroby Marcelky Kočickej zapáčila a tak sa s nimi budeme pravidelne stretávať, čo povieť? V každom čísle budeme súťažiť o jeden z jej výrobkov. Marcelka stále šije nové výrobky a tentokrát venovala do súťaže jednu z týchto bodkovaných krások. Takže správne odpovedzte na otázku a do poznámky napíšte, tašku akej farby by ste si vybrali v prípade, že vyhráte. Svoje odpovede môžete opäť poselať na adresu redakcia@stvrtok.com, alebo vhodiť do schránky obecného úradu.

Otázka: **Ako a kam vyhadzovať použité rúška a respirátory?**

ŠTVŔŤANSKÁ BYLINKÁREŇ

Materina dúška

Viete, ktorá bylina je matkou všetkých bylín? Je to materina dúška, hovorí sa, že jedného dňa zomrela dobrým deťom ich mamička, na jej hrobe vyrástla krásna voňavá kvetinka, ktorá voňala tak sladko, ako ich mamička. To bol pre deti odkaz, že ich mama je stále s nimi a ochraňuje ich. A veru materina dúška lieči a ochraňuje každého, kto sa zverí do jej rúk dodnes. Už naše babičky vedeli, že má vynikajúce liečivé účinky na dýchacie cesty, nervovú sústavu a črevné problémy. Nájdete ju na teplých slnečných lúkach a poliach, čiže u nás vo Štvrtku napríklad v Sedlíškách. Pri dobrých podmienkach rastu môžete nájsť jej kvety a cítiť jej vôňu od mája do septembra. Blahodárne a liečivé účinky materinej dúšky boli známe už od nepamäti. Posilňuje obranyschopnosť organizmu a pomáha pri tráviacich a vylučovacích ťažkostiach. Takisto tlmí nadúvanie, mierni hnačky, zvyšuje chuť do jedla a pôsobí aj proti črevným parazitom. Ďalšie liečivé účinky materinej dúšky sú: posilňuje nervovú sústavu, zmiernuje migrenózne stavy, bolesti hlavy a závrate, posilňuje imunitné reakcie organizmu, pôsobí proti kašľu či zápalu priedušiek, zmiernuje nespavosť, pomáha pri nervozite a podráždenosti, priaznivo pôsobí proti svalovým kŕčom, lieči zápaly močových ciest. Materina dúška má aj dezinfekčnú schopnosť, čím pomáha zoceliť zle hojace sa rany alebo spálenú pokožku po dlhom a nechránenom pobyte na slnku. Používa sa dokonca aj pri zápaloch v ústnej dutine. Materinu dúšku si môžete pripraviť na rôzne spôsoby. Tie najznámejšie sú: čaj z mate-

rinej dúšky, kúpeľ v materinej dúške, sirup z materinej dúšky. Dnes Vám ponúkame recept na sirup z materinej dúšky.

V Sedlíškách natrhajte kvety a stonky materinej dúšky, natlačte ich do zaváraninového pohára a zasypte cukrom a nechajte stáť na slnečnom mieste tri týždne. Po troch týždňoch sirup ocedíte, pridajte vodu a zohrejte, opatrne, pretože sirup nemá vriieť a nemá byť príliš hustý. Na zdravie.

Pranostiky na nasledujúce mesiace

Chladný máj, pre ovocie raj.

Ak padá sneh v máji, bude hodne trávy.

Ak prší na Jána, malo by ešte za štyri nasledujúce dni pršať. (24.6.)

Mrkva zasadená na Jána je zdravá.

Chladný júl celé leto ochladí.

Na svätého Eliáša je dopoludnia leto, popoludní jeseň. (20.7.)

Aký je august spočiatku, taký bude až do konca.

Ak bude pekný Bartolomej, na peknú jeseň máme nádej. (24.8.)

Deti nám nakreslili Veľkú noc

Ďakujeme našim deťom, ktoré nám poslali Veľkonočné a jarné obrázky. Všetky sa nám veľmi páčili a už sa tešíme na letné výkresy, ktoré veríme, že nám opäť namaľujete do letného čísla Štvrtanských novín.

APRÍL - MESIAC LESOV

LES - tri písmenká, krátke slovíčko, ktoré obsahuje tak veľa. Veľa obsahuje, veľa znamená. Znamená život. Život pre človeka, život pre zvieratá, vtáky všetky živočíchy i všetko rastlinstvo. Obsahuje úžasné množstvo vecí, stromy, rastliny, rieky, jazerá, moria, ktoré sa zhrňajú do jedného slova - príroda. Má rôzne prívlastky, aj to, že je naša matka a my sme jej deti. Chováme sa k nej ako dobré deti? Asi ťažko, hlavne v posledných desaťročiach devastujeme čo sa dá, vyrubujeme stromy, miznú lesy, pralesy. Narušujeme celý ekosystém. Aj vďaka nám ľuďom už vyhynulo veľa živočíchov, na-

koľko sme ich obrali o ich domov - les. Ženieme sa za bohatstvom, rúbeme kde sa dá. Akoby sme sa pretekali s prírodnými živlami, kto zničí viac. Či oheň, víchrica, povodeň, zemetrasenie, sopka, alebo my ľudia.

Nahrádzame dostatočne to čo sa zničilo? Veď lesy, stromy, celá príroda sú pre nás. Je krásne zájsť si do nej, prechádzať sa pomedzi stromy, po lúkach, pozorovať zvieratá, vtáky, život malého prameňa vody, ktorý vyteká zo zeme. Ľahnúť si do trávy a dívať sa na modrú oblohu, po ktorej lietajú vtáci, či sledovať hmyz v trávke, poleťujúce včielky a motýle. Les nás

aj obdarúva, nájdeme v ňom rôzne bohatstvá. Môžeme si vyjsť na huby, zbierať liečivé rastliny, či rôzne lesné plody. Ale môžeme vojsť do lesa len tak, medzi stromy a počúvať ticho.

O. Zbudilová

Čo sme robili v materskej škole

Na jeseň sme upratovali školský dvor

Prišiel za nami aj Mikuláš

Tvorivé práce s inšpiráciou v prírode

Didaktické pomôcky, ktoré získala MŠ z rozvojového projektu vyhláseného MŠVVaŠ SR "Múdre hranie".

Mali sme aj karneval a veľmi dobre sme sa zabavili

príspevky z MŠ: B. Kočíková

Kamienková mánia

Možno ste si všimli, že sa v poslednej dobe na Slovensku začali kotúľať Veselé kamene. Je to veľmi populárna hra medzi deťmi, no radosť robí aj dospelým. Na mnohých miestach môžete nájsť pomaľované farebné kamienky. Je to veľmi príjemné spríjemnenie týchto chvíľ v uponáhľanom svete, ktorý je v posledných mesiacoch veľmi negatívny. A tak prišla táto veselá hra aj do našej nádhornej obce. Poďme si spolu trochu spríjemniť život, zapojte sa do hry aj Vy. Jediné čo potrebujete je jeden kameň, ideálne okrúhly, no nie je to podmienka. Ďalej stačí už iba kreativita. Pomaľujte

si kameň podľa svojich predstáv, na toto maľovanie sú najlepšie akrylové farby, no zvládnete to isto aj s temperovými farbami. Z druhej strany napíšete PSČ, dáte tam svoje iniciály a môžete tam spomenúť aj skupinu na fb Veselé kamene. Nezabudnite nakoniec kameň zalakovať, najlepšie sú laky na betón. Následne tento kameň niekde odložíte. Pokiaľ takýto kameň nájdete, môžete si ho nechať alebo si ho vyfotíte a premiestnite na iné miesto. Pre inšpiráciu prikladám Veselý kameň, ktorý namaľoval Lukáško Matejovič.

Sandra Matejovičová

Zvedavé žabičko

Po dlhej zime, kedy všetko spalo, prišla jar. S ňou všetko ožilo. Studnička už zurčí, les v Sedliškách sa zelená. Dole medzi stromami sa schováva močarisko. Močiar síce nie je veľký, ale žije tu veľa rodičiek. Medzi nimi aj Žabiakovci. Tatino Žabiak stráži maminu Žabiakovú dňom i nocou. Čoskoro príde ich veľký deň. Stanú sa rodičmi. Mamina Žabiaková už nakládla vajíčka, z ktorých sa onedlho vyľiahnu malinké žabky. Každé ráno tatino Žabiak udržiava a pripravuje miesto. Uhládza hlinu, kontroluje dostatok vody a či budú dostatočne chránené. Veľký deň prišiel a z vajíčok vykukli chvostíky, ktoré sa po niekoľkých týždňoch premenili na malé žabky. Žabiakovci boli hrdí rodičia, detičky rýchlo rástli, objavovali nové miesta močiara. Jeden žabiačik bol až priveľkým zvedavcom. Neraz zašiel až na okraj močiara. Jedného dňa sa vybral skákajúc ku krásnemu žltému záružliu. Zrazu zbadal včielku, ktorá si lietala okolo. Včielka bola ešte malá, ale za to dosť zhovorčivá. Žabiačik sa dozvedel o úplne inom svete, ktorý je vonku. Vraj je tam plno farebných kvietkov, pestrá zelená tráva a aj slniečko viac svieti. Zvedavosť bola veľká a tak sa vybral spolu s včielkou von. Mamina Žabiaková neraz hovorila o veľkom bocianovi, ktorý krúži ponad močarisko. No žabiačik nemyslel na nič iné, len na nový svet plný farieb. Keď doskákaval ešte ďalej od posledného stromu, zavalilo ho svetlo. Slnečné lúče tu žiarili naozaj oveľa viac. Kvety voňali nádherne a ešte krajšie vyzerali. Z lúky bolo počuť ruch života. Ohromený sa pustil k mohutnej oskoruši, pod

ktorou bzučalo najviac včielok. V tom, ani nevie ako, sa na oblohe zjavil bocian. Lietal nad lúkou s nebezpečným zobákom. Žabiačik nevedel, čo má robiť a tak zostal vystrašene stáť na mieste. Zrazu sa pri ňom objavil tatino Žabiak, ktorý ho od obeda hľadal. Rýchlo ho odviezol popod blízku skalú, až kým nebezpečie pominulo. Od toho dňa už žabiačik vedel, že svoje močarisko môže opustiť, až keď bude pripravený.

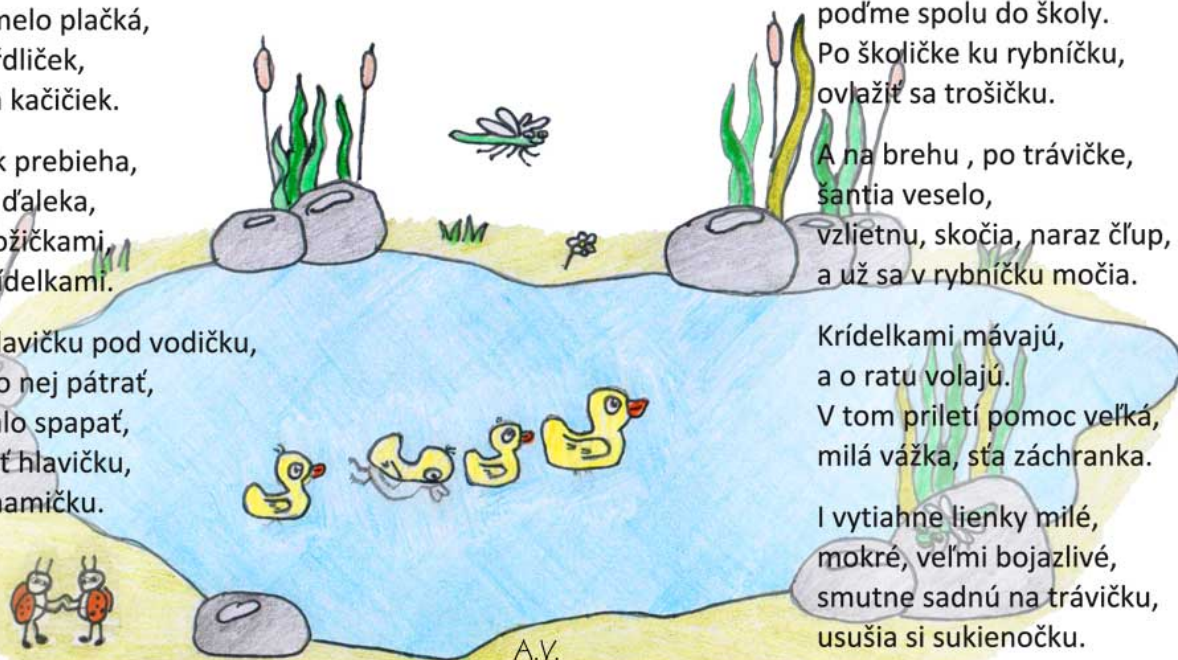

Kačičky

Na vodičke pláva kačka,
krídelkami smelo plačká,
za ňou žltý krdlíček,
desať malých kačičiek.

Že tam výcvik prebieha,
to už vidno z ďaleka,
zatrepotať nožičkami,
a zamávať krídelkami.

Potom šup hlavičku pod vodičku,
zobáčikom po nej pátrať,
čože by sa dalo spať,
nato zdvihnúť hlavičku,
a pohľadať mamičku.

Lienky

Lienka lienke hovorí,
podme spolu do školy.
Po školičke ku rybníčku,
ovlažiť sa trošičku.

A na brehu, po trávke,
šantia veselo,
vzlietnu, skočia, naraz čľup,
a už sa v rybníčku močia.

Krídelkami mávajú,
a o ratu volajú.
V tom priletí pomoc veľká,
milá vážka, sťa záchranka.

I vytiahne lienky milé,
mokré, veľmi bojazlivé,
smutne sadnú na trávku,
usušia si sukienočku.

Dalamánky

Suroviny:

750 g hladkej múky
1 čl. soli
25 g cukru
40 g kvasnice
1 vajce
50 g masla (mäkkého)
450 g bieleho jogurtu
1 vajce na potretie, sezam

Postup:

- všetko spolu zmiešame
- miešame, kým sa cesto neodliepa
- posypeme múkou a necháme 1 hodinu kysnúť
- následne cesto rozdelíme na 10 častí
- vypracujeme bochníky a zasa necháme pokysnúť
- z vrchu každý bochník trochu stlačíme rukou a potrieme vajčkom
- pečieme na papieri na 180 stupňov 16 minút do zlatista

Sunquickové rezy

Cesto - na dva pláty potrebujeme:

10 vajec
200 g cukor kryštálový
130 g hladká múka
110g Solamyl
1 bal. Kypriaci prášok do pečiva

Krém:

300 ml mlieka
1 smotanovo vanilkový puding
100 g cukor kryštálový
250 g masla

Poleva:

4 PL Sunquick mandarínkový
2 PL horúca voda
300 g práškový cukor

Na poliatie cesta:

250 ml Sunquick mandarínkový

Postup:

Bielky vyšľaháme na tuhý sneh, pridáme cukor, žĺtky a postupne múku zmiešanú so Solamylom a kypriacim práškom. Cesto rozdelíme na dve rovnaké časti. Každú zvlášť upečieme na plechu vyloženom papierom, pečieme pri teplote 180 stupňov cca 15 minút.

Z mlieka, cukru a pudingu uvaríme hustý puding. Necháme ho vychladnúť. Maslo vyšľaháme do peny a pridáme vychladnutý puding.

Ja som nahradila túto klasickú plnku, plnkou z mascarpone a šľahačkou (pre tých, čo majú radi zmenu).

Oba pláty polejeme po celej ploche Sunquickom (4 PL si z neho odložíme na polevu). Sunquick, ktorým polievame cestá rozriedime s trochou vody.

Spodný plát natrieme krémom a priložíme druhý plát tak, že poliatu stranu položíme na krém. Zaťažíme a dáme na 3 hodiny do chladničky.

Z cukru, ktorý sme preosiali, Sunquicku a vody vymiešame hustú, hladkú polevu a natrieme s ňou zákusok a necháme zaschnúť.

Redakčná rada Štvrťanského spravodaja uvíta príspevky a návrhy pre nasledujúce číslo Štvrťanského spravodaja, ktoré nám môžete doručiť na e-mail: redakcia@stvtok.com alebo do poštovej schránky pri vchode Obecného úradu.

Spravodaj 2/2021 vyjde v auguste 2021. Svoje príspevky posielajte najneskôr do 20. 07. 2021

Vydáva Obecný úrad Štvrtok, Štvrtok 1, 913 05 Melčice-Lieskové, 032/649 02 94. Redakcia: Oľga Zbudilová, Ing. Gabika Vojtková, Mgr. Katarína Kaššovicová, Nikola Ondrejčíková a Luděk Lukáč, kresby Alex Vavro. Preberať články a fotografie zo Štvrťanského spravodaja je možné len so súhlasom redakcie a autorov článkov. Vyhradzuje si právo na výber a redakčnú úpravu príspevkov tak, aby nestratili zmysel. Svoje príspevky posielajte na mailovú adresu: redakcia@stvtok.com. Náklad: 150 ks, vychádza 3x ročne, nepredajné.